

Meškutė

Žiemos išvarymas - Užgavėnės - Pavasaris

Šuo-kam, šuo-kam mes-meš-ku-te, meš-ka šuo-ka, kud-los dul-ka, kad ne-šuok-tų ne-dul-kie(tų).

Tai Užgavėnių persirengėlių šokis, susijęs su žemės trypimo (budinimo) bei šuolių į viršų (kad linai didesni augtų) magija. Šoka būrys nerangią meškos povyzą ir judesius imituojančių vyrų (lyginis skaičius).

Šokis dviejų dalių, tačiau tik pirmoji, trunkanti 12 taktų, 2/4 metro, išdainuojama kaip melodija. Po šešių taktų ji nutraukiama šūksniu „ūūū...“, per kurį vyrai šuoliu keičia judėjimo kryptį. Antroje nedainuojamoje šokio dalyje vyrai, ūksėdami „ū-ū-ū-ūūū“, šokčioja ant abiejų kojų, susikibę kaip dvi besigalynėjančios meškos.

Šokio eiga

Porinis vyrų skaičius sudaro ratą. Šokėjai tarpusavyje nesusikabinę, pasisukę kairiais pečiais į centrą.

1. Ratas (12 tkt.)

1–6 taktas

*Šuokam šuokam mes meškute,
Meška šuoka, kudlas dulka,
Kad nešuoktų – nedulkie(tu).*

Linguodami, mėgdžiodami sunkiasvorės meškos eiseną, vyrai dainuodami eina (žingsnis kas ketvirtinė) vienas paskui kitą ratų prieš saulę. Žengti geriau pradėti dešine koja ir nuo antro takto, kai jau nusistovi dainavimo ritmas ir tempas.

Po šešių taktų dainavimas nutraukiamas šūksniu „ūūū...“, per kurį visi šuoliu keičia judėjimo kryptį, pasisukdami pusę rato per išorinį petį.

7–12 taktas

Judėdami priešinga kryptimi, šokėjai kartoja 1–6 takto žodžius ir judesius.

2. Šokinėjimas ir ūksėjimas (n tkt.)

Šokėjai sustoja ir pasisuka į rato vidurį, kurie nors du greta stovintys šokėjai atsisuka veidu vienas į kitą. Dvi meškos susikabina abiem rankomis ties pečiais. Atsispirdami abiem kojomis, vyrai šokčioja ūksėjimo – „ū-ū-ū-ūūū“ – ritmu. Liuokteldami į viršų, susikabinę smarkiai atsiremia vienas į kito delnus, tarsi galynėdamiesi. Po ketvirto ūktelėjimo, per jo nutęsimą vyrai sukasi pusę rato per išorinį petį ir toliau tęsia tuos pačius judesius jau su kitu greta stovėjusiu šokėju, t. y. susidaro dvi naujos meškų poros. Jos ūksėdamos keturis kartus liuoksi aukštyrą, tada vėl sukasi per išorinį petį į kitus savo kaimynus.

Liuoksėti pradėjusi meškų pora stovi, kiekviena nauja pora kartoja tuos pačius judesius. Vienu metu liuoksi dvi meškų poros, kol priešingoje, negu pradėta, rato pusėje susitinka viena pora. Tada ji gali grąžinti šokinėjimo pagal ūksėjimą „bangą“ atgal.

Savo eilės laukiantys šokėjai nešokinėja, bet ūksėdami pagal ritmą spyruokliuoja vietoje ant abiejų kojų.